

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره «مبانی آسیب‌شناسی گفتار و زبان»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: گفتار درمانی

عنوان درس: مبانی آسیب‌شناسی گفتار و زبان (گفتاردرمانی)

کد درس: ۲۵

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نام مسئول درس: دکتر زهرا سلیمانی

مدرس / مدرسان: دکتر زهرا سلیمانی

پیش‌نیاز / هم‌زمان: ندارد.

رشته تحصیلی: گفتاردرمانی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: اول

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: دانشیار

محل کار: تهران- خ انقلاب- پیچ شمیران- نبش خ صفی‌علیشاه- دانشکده توانبخشی- دانشگاه علوم پزشکی تهران- گروه

گفتاردرمانی

تلفن تماس: ۷۷۵۳۳۹۳۹ داخلی ۲۳۷

نشانی پست الکترونیک: soleymaniz@tums.ac.ir

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که دانشجو، انواع برقراری ارتباط و اجزای آن را بداند. با نقش دستگاه عصبی و حرکتی در تولید گفتار و زبان آشنا شود. نقش عوامل جسمی و محیطی در اختلالات گفتار و زبان بشناسد و وظایف و عملکرد دانش‌آموختگان را در نظام سلامت کشور فرا گیرد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی با علم آسیب‌شناسی گفتار و زبان بر پایه درک مفاهیم برقراری ارتباط و مهارت‌های گفتار و زبان به عنوان کارکرد پیشرفته دستگاه عصبی حرکتی انسان و آشنایی با نقش دانش‌آموختگان این رشته در نظام سلامت

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

۱. مفاهیم شناخت، زبان و گفتار را توضیح دهد.
۲. آناتومی و فیزیولوژی گفتار و زبان را بداند.
۳. اختلالات گفتار و زبان را طبقه‌بندی کند.
۴. جایگاه آسیب‌شناس گفتار و زبان در نظام بهداشتی درمانی کشور و مراکز اشتغال مربوطه را توضیح دهد.

اهداف عاطفی:

۱. به تفاوت مفاهیم شناخت، زبان و گفتار توجه کند.
۲. به ساخت و عملکرد دستگاه تولید گفتار توجه کند.
۳. به ویژگی‌های اختلالات گفتار و زبان توجه کند.
۴. به نقش گفتاردرمانگران در نظام سلامت توجه کند.

اهداف روانی حرکتی:

بتواند گفتار طبیعی را از گفتار دارای اختلال با تقلید ویژگی های گفتار مختل تولید کند

رویکرد آموزشی^۲:

ترکیبی^۴

حضوری

مجازی^۳

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

■ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

■ بحث در گروههای کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

■ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هممتیان)

یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

---

2. Educational Approach

3. Virtual Approach

4. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

ترکیبی از روشهای زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می رود. در تدریس این درس از ترکیبی از رویکردهای مجازی (شامل یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی) و رویکردهای حضوری (شامل سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک و یادگیری مبتنی بر تیم) استفاده می شود.

تقویم درس

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
۱	آشنایی با حرفه گفتاردرمانی	یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی	مطالعه محتوای درسی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید	دکتر زهرا سلیمانی
۲	آشنایی با حوزه های فعالیت های گفتاردرمانی بر اساس ASHA	یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی	مطالعه محتوای درسی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید	دکتر زهرا سلیمانی
۳	آشنایی با مفاهیم زبان، گفتار و ارتباط و رویکردهای طبقه بندی اختلالات	یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی	مطالعه محتوای درسی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید	دکتر زهرا سلیمانی
۴	مروری بر ویژگیهای طبیعی گفتار، زبان و ارتباط در افراد جامعه	یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی	مطالعه محتوای درسی، انجام تکلیف در سامانه نوید	سامانه نوید	دکتر زهرا سلیمانی
۵	معرفی علل و علائم اختلالات صوت	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	مشاهده فیلم یا شنیدن صدای بیماران	رایانه و ویدئو پرژکتور	دکتر زهرا سلیمانی

دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	مشاهده فیلم یا شنیدن صدای بیماران	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	معرفی علل و علائم اختلالات تشدید	۶
دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	مشاهده فیلم یا شنیدن صدای بیماران	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	معرفی علل و علائم اختلالات روانی گفتار	۷
دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	مشاهده فیلم یا شنیدن صدای بیماران	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	معرفی علل و علائم اختلالات تولید	۸
دکتر زهرا سلیمانی	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی، انجام تکلیف در سامانه نوید	یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی	مروری بر رشد طبیعی گفتار و زبان در کودکان	۹
دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	مشاهده فیلم یا شنیدن صدای بیماران	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	معرفی علل و علائم آسیب شنیداری	۱۰

دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	مشاهده فیلم یا شنیدن صدای بیماران	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	معرفی علل و علائم ناتوانی های ذهنی	۱۱
دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	مشاهده فیلم یا شنیدن صدای بیماران	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	معرفی علل و علائم اوتیسم	۱۲
دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	مشاهده فیلم یا شنیدن صدای بیماران	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه های کوچک یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	معرفی علل و علائم آفازی و اختلالات همراه آن	۱۳
دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	پرسش و پاسخ و بحث گروهی	کار در گروه های کوچک	گزارش کیس های مشاهده شده در کلینیک توسط دانشجویان و بحث در مورد ویژگی های آن ها	۱۴
دکتر زهرا سلیمانی	رایانه و ویدئو پرژکتور	پرسش و پاسخ و بحث گروهی	کار در گروه های کوچک	گزارش کیس های مشاهده شده در کلینیک توسط دانشجویان و بحث در مورد ویژگی های آن ها	۱۵
					۱۶
					۱۷

روش ارزیابی دانشجویان:

۱. ارزیابی دانشجو به دو روش تکوینی و تراکمی انجام می‌شود. ارزیابی تکوینی شامل انجام تکالیف مختلف هر جلسه، آزمون میان ترم و آزمونک (کوئیز)های کلاسی شفاهی و کتبی است. ارزیابی تراکمی شامل آزمون‌های کتبی همانند آزمون‌های بسته پاسخ «چندگزینه‌ای» و «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ و آزمون‌های استدلالی نظیر سناریونویسی ارزشیابی تکالیف سامانه نوید می باشد.

- ۲۰ درصد نمره پایان ترم مربوط به اجرای تکالیف در سامانه نوید است.
- ۳۰ درصد نمره مربوط به تهیه گزارشی از ویژگی های اختلالات گفتار و زبان و تهیه فیلمی از آنها
- ۵۰ درصد نمره مربوط به امتحان پایان ترم است.

منابع اصلی درس

۱. کریستال، د.، وارلی، ر. درآمدی بر آسیب شناسی زبان. مترجمین: زهرا سلیمانی و نوشین ادیب. تهران: دانژه. ۱۳۸۷.
  ۲. ترابی‌نژاد ف.، فاضلی م.، حسینی فر ش. آشنایی کاربردی با اختلالات گفتار و زبان به همراه لوح فشرده ویژه پزشکان، تیم توانبخشی، خانواده ها و آموزگاران. تهران: پایگاه فرهنگ. ۱۳۹۳
- 3. Plante E, & Beeson P. Communication and communication disorders: a clinical introduction. Pearson education; 2012.**